

SILÁŽOVANIE KUKURICE NAPRIEČ SLOVENSKOM

Nad témou môjho príspevku do tohto čísla časopisu som nemusel dlho rozmýšľať. Tohtoročné tropické leto ocenili najmä dovolenkári a prázdninujúce deti a študenti, ale väčšine poľnohospodárov toto leto prinieslo ďalšie starosti v tomto období zdražovania či straty hodnoty peňazí. Oslovil som teda poľnohospodárov z troch rôznych regiónov Slovenska - zo Záhoria, zo Šariša a z Novohradu - a krátko som sa opýtal na rast samotnej rastliny kukurice a priebeh silážovania v ich regióne. Pýtal som sa, či pri sejbe postupovali aj v tomto roku štandardne, aké boli následne zrážky alebo na termín začiatku silážovania, skrátka, aká je vlastne tohtoročná kukurica?

PD Lozorno, okres Malacky

Pána agronóma Ing. Vladimíra Kordoša z Poľnohospodárskeho družstva Lozorno v okrese Malacky, kde kukuricu pestujú na 242 hektároch, som zastihol pri bežiacej silážnej linke a cez telefón som začal vyzvedať. Sejba kukurice podľa jeho vyjadrenia prebehla štandardne, iba s tým rozdielom, že v tomto roku bol aplikovaný aj preemergentný postrek a to takým štýlom, že „chémiá bola doma“ a čakalo sa, či zaprší, alebo nezaprší. Vďaka bohu, zapršalo, tak ten preemergent aplikovali. Ukázalo sa to ako dobrá vec, lebo na prvom spektre trávovitých burín, tam kde postrekovač nestrekol, to bolo naozaj poznať, takže to zabralo. Potom urobili druhý postrek „post“ a dúfali, že niečo bude.

Dažde začali v marci, mesiac apríl a máj sa vyznačovali hlavne privalovými dažďami a búrkami, počas ktorých spadlo aj nad 90 mm zrážok, čo poľnohospodárov z Lozorna „triefalo“ a za-

chránilo im v tej fáze kukuricu. Takéto zrážky neboli počas minulých dvoch rokov bežné, prvé zrážky sa vtedy objavovali až v máji. Pred dvomi rokmi v 2020 bol máj studený a mokrý, kukurica „čučala v zemi“, v nasledujúcom roku 2021 bol máj teplý a mokrý. V tomto roku 2022 v máji ako keby uťalo a nastali tropické mesiace. Napríklad so žatvou obilnín začali už v polovici júna, a keď večer pršalo, ráno to vyzeralo tak, že sa kosiť nebude. Napriek tomu sa to pánovi Kordošovi nezдалo a išiel urobiť vzorku z porastu obilnín. Výsledky vzoriek však vyšli, ako keby vôbec nebolo pršalo, tak rýchlo porast obilnín schol. O mesiac neskôr koncom júla už vedeli, že s kukuricou je zle. S poradcom SCHAUMANN Ing. Petrom Labudom sa dohodli, že ešte týždeň počkajú, keďže na víkend hlásili dážď. Dážď však ten víkend neprišiel, a kým zohnali rezačku, prešiel ďalší týždeň horúčav. A aká je kukurica? Veľmi rôznorodá, väčšinou nemá ani súľky alebo súľky sú bez zrna. Kosili pole, kde mala kukurica 2 m, no prešli 10 m a kukurica tam bola len po kolená. Jeden korniec bol zelený, druhý suchý. „My máme natoľko zlé pôdy, že je to tu farebná muzika.“ hovorí

pán Kordoš. „Niektoré sú piesočnaté, niektoré štrkovo-kamenité. Parcely sú abnormálne nevyrovnané.“ Do silážovania sme sa pustili, keďže kukurica rýchlo schne a nechceme silážovať šúpolie. Žiaľ, začali sme silážovať s vedomím, že drahé kukuričné zrno budeme musieť v ďalšom období v plnej miere dokupovať. Takáto siláž bez škrobu bude slúžiť aspoň ako základné objemové krmivo pre kŕmenie dojníc. Samotné silážovanie v PD Lozorno prebieha štandardne, fúry sú tento rok ľahšie, avšak ťažšie utlačiteľné. Najzelenšiu ľahko tlačiteľnú hmotu ukladajú na vrch siláže, aby utlačila spodné vrstvy. Držím teda palce, nech sa siláž v Lozorne podarí.

AGROTOM s. r. o., Tomášovce, okres Lučenec

Agronóm z Tomášoviec v okrese Lučenec pán Matej Oravec takú suchú sezónu, ako v tomto roku ešte za 7 rokov svojho pôsobenia na farme nezažil, hoci región patrí medzi tie suchšie. Pôda je tu piesočnato-hlinitá, v minulosti sa používala aj na stavbu domov. Vzhľadom na veľkú živočíšnu výrobu pestujú kukuricu na si-

láž na výmere približne 550 ha. Zásoby si spravidla cielene nevytvárajú, no ak sa niečo zvýši, použijú kukuricu na zrno a na CCM. Minulý rok sa podarilo vytvoriť malú zásobu na tento rok. Teší sa z toho najmä zootechnik, celá minuloročná námaha nebola zbytočná a vyplatila sa, keďže tento rok je kukurice nedostatok.

So sejbou v tomto roku začali okolo 10. apríla 2022. Jar bola studená s občasnými zrážkami, ktoré si pán Oravec zapisuje. Všetko zo začiatku prebiehalo v poriadku, „zrážky zabil“ až nástup tropického tepla. Vývoj rastlín sa spomalil až zastavil, výška rastlín je približne 180 cm. Opelených šúľkov je málo, len okolo 10 %, zvyšok tvoria len „vysušené palice“, čo je veľmi zlé. Zrážky prišli až prednedávnom. Pre rastliny je to už neskoro, v tomto štádiu už nedokážu vlahu prijímať. Rastliny sa v tomto období už zasušujú. Prišiel moment, keď bolo potrebné prijať rozhodnutie začať silážovať. S poradcom SCHAUMANN pánom Ing. Jozefom Stopkom sme pobehali kukuricu a lámali sme si ruky aj hlavu. Na okraji to vyzeralo celkom fajn, no keď sme prišli do stredy parciel a nevideli sme šúľky, vedeli sme, že je veľmi zle. Je

na zamyslenie, kde sa stala chyba, či pri sejbe, či bol na vine vietor, alebo prúdenie horúceho vzduchu, zvažoval pán Oravec. Termín začiatku silážovania nám každoročne pomáha určovať pán Ing. Stopka. Tento rok začíname so silážovaním kukurice tam, kde je situácia najhoršia. Obsah sušiny je 30-32 %, nie je to ideálne z výživového hľadiska, keďže tam nie sú šúľky, no je tam aspoň zelená hmota. Posledné dni boli daždivé, za dva dni napršalo 35 mm, čo je teraz veľmi dobré na repku, avšak na kukuricu už nie, uzatvára tému pán Oravec.

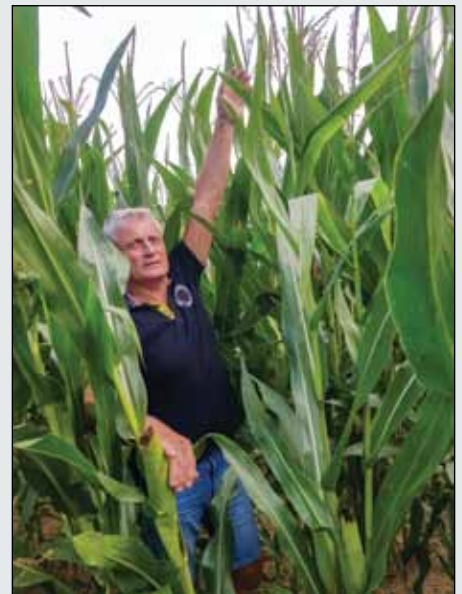
Na silážnej „jame“ je všetko v poriadku, primerané vrstvy tlačia až po okraj a vrchnú vrstvu utláčajú čo najviac. Na zakrytie používajú mikrofóliu a aj plachtu. So želaním úspechu pri tohtoročnom silážovaní som sa rozlúčil aj s pánom Matejom Oravcom z Tomášoviec.

PPD Brezov, okres Bardejov

Vedenie družstva v kukurici, sprava predsedníčka Ing. Janka Janošková, zootechnik Lubomír Čorba a vľavo agronóm Marian Pavlík

Pani predsedníčka Ing. Janka Janošková z Poľnohospodárskeho podielníckeho družstva Brezov v okrese Bardejov hodnotí tohtoročnú úrodu kukurice pozitívne. Vypestovať kukuricu sa im darí každý rok a tento rok takisto nebol najhorší. Aj keď zrážok nebolo veľa, predsa len zapršalo vždy v ten pravý čas. Sejú začiatkom mája, v tomto roku začali už 22. a 29. apríla. Tú najkrajšiu kukuricu pri ceste siali medzi prvými už začiatkom apríla, ktorý bol daždivý. Keď to kukurica potrebovala, prišli nárazové búrky a potom bolo zase sucho. Avšak parcely v okolí rieky Topľa zrejme profitujú z vyššej spodnej vody. Ďalšie cenné zrážky prišli v júli a auguste vo forme občasných búrok, hovorí pani Janošková pri pohľade do agronómovej evidencie zrážok. V rámci jedného honu je kukurica tiež rôzna v závislosti od pôdy. Na piesočnatej pôde je kukurica viac vyschnutá, ale týka sa to len kukuričných šúľkov. Rastliny sú ešte všade zelené, so silážovaním začínú v pondelok 29. augusta. Kukuricu na silážovanie pestujú momentálne na ploche takmer 119 ha. Začínajú veľkým 50 ha honom s 2,5 m kukuricou, takže len tam to bude trvať 4-5 dní. Kukuricu pestujú na takej výmere, aby si vystačili od siláže do siláže. Keď je lepšia úroda a vyrobia viac, záujemcovia o odkúpenie sa vždy nájdu. Každý rok majú okolo 100 až 110 ha a to im stačí pre vlastný dobytok. Siat na väčšej výmere by zrejme nedávalo zmysel pri výkyvoch počasia ako v tomto roku. PPD Brezov má teraz dve silážne

„jamy“. Kým vyzreje tohtoročná siláž, spotrebujú minuloročnú. Minulý rok bol tiež dobrý, kukuričnú siláž dávali aj do tretej „jamy“. Nie všetky roky sú však rovnaké. „Máme napríklad jeden taký slabší hon medzi lesmi s výmerou 40 ha, do ktorého nám chodí zver a dokáže narobiť škodu na polovičke výmery. Takže aj my sme už mali taký rok, že sme museli nakupovať,“ hovorí pani Janošková. „Už sme sa však poučili, máme aj sčasti oplotenie – elektrické oplôtky, no sčasti to obsievame trávami, ďatelinovo-trávnymi pásmi na krmenie. Toto robíme okolo lesov už druhý, tretí rok, aby zver mala aspoň taký malý prechod ku kukurici, aby z lesa nevybehla rovno do kukurice a trošku sa predtým napásala. My sme v takej oblasti, kde je za kopcami ešte čistý TTP a my tu pestujeme zaradom obilniny, sóju aj kukuricu, takže u nás má zver obložené chlebičky.“ „Alebo cukráreň,“ dodávam. Zver si tam chodí na „hostinu“. Cez Brezov tečie spomínaná rieka Topľa, kam sa zver chodí napiť, takže musí prechádzať cez tie hony. Do hotovej siláže zver nechodí, skôr do senáže. Majú ju preto tiež oplotenú a je v blízkosti maštali, tam sa zver neodváža a škody preto nie sú veľké.

Manažment silážovania zvládajú rutinne, avšak radi konzultujú situáciu s poradcom SCHAUMANN Ing. Františkom Krempaským, ktorý má aktuálny prehľad z mnohých porastov kukurice v susedných regiónoch. Vďaka tomu sa vždy podarí vystihnúť ten pravý moment na začiatok silážovania, keď do toho „nezababre“ počasie. Kukurica dozrieva postupne podľa termínov sejby, je tam aj týždňový rozdiel v sejbe, takže kým „zoberú“ prvú parcelu, dozreje ďalšia. Rezačku si objednávajú v rámci služieb a ostatnú mechanizáciu zvládajú v rámci podniku. Pracovníkom sa darí siláž dobre utlačiť a na prikrytie siláže používajú aj mikrofóliu pod hrubú čierno-bielu plachtu. Tento spôsob práce na „jame“ im zabezpečí minimum odpadu pri odkrývaní „jamy“. Takže v Brezove bude kukurica fermentovať zrejme na TOP siláž roku 2022!

Mag. Martin Kráčmar
SCHAUMANN SLOVENSKO, spol. s r.o.